Nieuwsbrief nr. 20

december 2013

Stichting voor Boete & Verzoening

met
Israël en anderen

Secretariaat
Beata Hartendorf-Schaap
Prinsessenkade 22, 2012 MB Haarlem
tel. 023-5317439
e-mail: bhartendorf@filternet.nl

www.boete-verzoening.nl

Financiën
Harriët Tamminga-Hebels
Otterveld 16, 8017 MK Zwolle
tel. 038-4660133
e-mail: info@boete-verzoening.nl

Bankrekeningen
ING: NL59 INGB 0000 9125 04
Rabo: NL64 RABO 0365 9318 88
St. Boete en Verzoening
Otterveld 16, 8017 MK Zwolle

Algemeen Nut Beogende Instelling
ANBI

Voorwoord

Met woord én daad.
Ik denk dat iedereen dat oude liedje wel kent met daarin die zin: *'geen woorden maar daden'*. Voor het werk van Boete & Verzoening gaat dat zeker niet op: wij gebruiken woorden én daden. Woorden zijn nodig om te komen tot bewustwording van schuld en die bewustwording moet leiden tot verootmoediging en gebed. Tot stil worden voor God, tot wachten op Zijn antwoord. En wanneer Hij geantwoord heeft, leggen we dat opnieuw aan Hem en aan elkaar voor. Want de Schrift zegt immers duidelijk, dat op het getuigenis van twee of drie een zaak zal vaststaan.

Als we eraan denken hoe het werk op de joodse begraafplaatsen tot stand is gekomen, zien we, dat na veel (gezamenlijk) gebed en veel overleg met elkaar, er na al die woorden ook een tijd is gekomen van daden. Maar die daden gingen voortdurend gepaard met woorden, woorden van gebed, van verootmoediging, van schuldbelijdenis en van vergeving-vragen aan God en mensen.
In al die jaren zijn er ook heel wat woorden gesproken als onderwijs, waardoor nog meer mensen betrokken raakten bij de daden van verootmoediging. Het is met dank aan God en aan alle 'stille' bidders en aan alle actieve medewerkers, dat we mogen constateren dat het werk op de joodse begraafplaatsen enorm is uitgebreid.

Aan het werk in Farmsum

Ook het verzoeningswerk in de voormalige koloniën is op deze wijze tot stand gekomen. Alleen kwam het daar tot heel andere daden. Die daden bestonden uit reizen. Jezus zegt immers; *'als je je gave naar het altaar brengt en je herinnert je daar dat een ander iets tegen jou heeft, laat dan je gave voor het altaar staan, ga het eerst met die ander goed maken en kom dan terug om je gave te offeren'*. En ook daarin hebben we keer op keer heel duidelijk de zegenende hand van God mogen ervaren. Met dankbaarheid aan God en aan de gedupeerden mogen we zeggen, dat we altijd vergeving hebben ontvangen. Iedere keer als we ons voor hen en voor God verootmoedigden, waren zij bereid om ons vergeving te schenken.

Het bezig-zijn met woord én daad is echter nog niet af. Ook in het komende jaar willen we weer doorgaan met het werk van Boete & Verzoening, op alle plaatsen die de Heer ons wijst.
Dat willen we weer doen met wóórden op de gebedsdagen en met dáden, zowel op joodse begraafplaatsen als op die plaatsen die God aan ons bevestigt. Mogen wij daarbij ook in 2014 weer op úw steun rekenen in

woorden en daden, zoals u dat al zoveel jaren als onze trouwe achterban gedaan hebt? We hopen dat uw betrokkenheid bij het werk van Boete & Verzoening, door het lezen van deze nieuwsbrief, in stand mag blijven of wellicht zal versterken.
Tenslotte willen we als bestuur van B&V u allen ook Gods zegen in het nieuwe jaar toewensen.

WOUT BOUWMAN, voorzitter

HERDENKINGSDIENST 150 JAAR AFSCHAFFING SLAVERNIJ 1 JULI 2013

Op 1 juli was er een herdenkingsdienst in de Koningskerk in Amsterdam in verband met 150 jaar afschaffing van de slavernij.
De Raad van Kerken en de Evangelische Broedergemeente (EBG) hebben op deze avond een jaar van herdenking afgesloten met een feestelijke viering. Voor een totaal volle Koningskerk met ongeveer 600 aanwezigen, blikten ds. Jan Wessels en ds. Rhoïnde Mijnhals–Doth terug op het verleden en brachten ze vanuit de Bijbel een taak van schuld belijden, vergeving en verzoening naar voren in de stijlvolle, witte kerk in de Watergraafsmeer.

Wout Bouwman, Kees Sybrandi en ondergetekende waren naar de Koningskerk gekomen met zo'n 900 boekjes "Mek' den Sabi!". Dit kinderboek is geschreven over de reis in 2006 van Wout Bouwman en Kees Sybrandi naar het Surinaamse binnenland. Deze reis maakte een grote indruk op degenen die met ons mee gegaan zijn in de boten op de grote rivieren door het oerwoud, naar de dorpen waar de nakomelingen wonen van de slaven die in de tijd van de slavernij van de plantages weggevlucht zijn. De verootmoediging van deze twee Nederlanders had in alle dorpen waar zij gesproken hebben grote indruk gemaakt, en er was als antwoord vergeving uitgesproken. Toen kwam tijdens de terugreis de vraag op: "Wie vertelt van dit geweldige gebeuren aan onze kinderen? Zij hebben dit niet zelf meegemaakt en zouden dit kunnen vergeten. Wie zou dit voor kinderen op schrift kunnen stellen?"
Toen heeft onze stichting daarvoor gezorgd en dit boekje uitgegeven.

Wij kregen de gelegenheid om nagenoeg iedereen een exemplaar te geven. Er waren op die 1e juli jl. natuurlijk veel mensen van Surinaamse en Antilliaanse afkomst. Sommigen wilden wel 10-15 boekjes mee om aan vrienden, familie en kinderen uit te delen. Daar hadden we op gehoopt.
Later in de zomer vroeg de EBG kerk ons, de rest van de hele oplage te mogen overnemen om uit te delen.

De dienst kende verschillende onderdelen die speciaal voor deze gelegenheid op papier waren gezet. Zoals een tekst gezongen op de melodie van Psalm 118: 'Als vorsten wil Hij ons bekleden, de ketenen, Hij brak ze stuk. Hij maakte ons vrij en hoedt ons heden, wij vinden rust door Jezus' juk'. En de geloofsbelijdenis: 'Wij geloven in God, de Schepper/ Hij geeft ons adem en ziel/ Alle leven komt van Hem/ gevarieerd qua kleur, tongval en leefwijze/ we zijn allen gelijk en kostbaar/ mensen naar Gods hart'.

Aan het einde van de dienst werden er manden vol met krentenbollen naar binnen gebracht. De bollen waren vrolijk verpakt in crêpepapier en voor de hygiëne ook in plastic. Ieder kreeg een bol en liet een ander er direct na de dienst een stukje van afbreken als teken van vriendschap en verbondenheid.
Het was indrukwekkend om mee te maken.

Wij waren dankbaar voor deze gelegenheid, zoveel mensen van Surinaamse en Antilliaanse afkomst te ontmoeten en hen een boekje aan te kunnen bieden over onze verootmoediging ten aanzien van ons slavernijverleden.

Een welsprekende reactie op het boekje ontvingen wij van mw. N.:"
Gisteren kreeg ik het boekje : "Mek' den Sabi" van Kees Sybrandi tijdens het Zendingsfeest van de ZZG in Zeist. Vandaag heb ik het boekje gelezen en heb hartgrondig gehuild en intens pijn gevoeld. Nu ik dit schrijf komen de waterlanders weer tevoorschijn. De emotie was zó overweldigend en heeft me zo geraakt, dat ik meteen de behoefte voelde u deze brief te schrijven. Eigenlijk vind ik het een beetje raar dat dit onderwerp me zo diep heeft geraakt, omdat het zó lang geleden is, maar uit de grond van mijn hart wil ik u allen bedanken voor dit mooie initiatief aan mijn voorouders.
Waardoor ik zó overmand werd door emotie, moet liggen in het feit dat ik een achter-achterkleinkind van een slavin ben. De oma van mijn oma was een slavin."

TINEKE ARENTZE

WERKWEEK OP DE JOODSE BEGRAAFPLAATSEN IN 2013

Aafke Stoppels mocht in juni met haar vaste groep Groningers in de stad Groningen en in Appingedam werken en had daar bijzondere ontmoetingen met joodse mensen. O.a. met twee jonge mensen uit Israel, die het graf van hun oma bezochten en ontroerd waren over het werk en de motivatie. Een van hen zei: "Dit ga ik aan mijn ouders in Israël vertellen."

Daarna mochten wij van 29 juli-2 augustus tijdens onze jaarlijkse werkweek werken op de Beth Chajiem (Huis der Levenden, zoals in de joodse traditie de begraafplaatsen worden genoemd) in Stadskanaal, Farmsum, Uithuizen, Zuidbroek, Oude Pekela en Winschoten. We vonden het heel bijzonder dat dhr. Gans, consulent van het NIK (het Ned. Israëlitisch Kerkgenootschap, die alle joodse begraafplaatsen beheert), ons op al deze begraafplaatsen

bezocht heeft en ons overal trakteerde op iets lekkers van de plaatselijke bakker.

Ook de lezing van dhr. De Vries op maandagavond in onze kampeerboerderij en zijn bezoeken aan de plaatsen waar we werkten, waren hartverwarmend. We werden uitgenodigd voor een avond in de synagoge in Groningen, waar een grote groep later in de week is geweest. Daar was op dat moment een tentoonstelling van schilderijen van Jip van Wijngaarden. Bovendien kregen we een rondleiding in de straten rond de synagoge, waar vóór WOII een bloeiende Joodse gemeenschap woonde.

Naast ons werk in de al genoemde plaatsen mochten we in Leens 3 houten zerken opknappen. We zijn heel dankbaar voor de hulp van de bekende kunstenaar Henk Helmantel bij deze specifieke opdracht.

Het werk verliep deze week zo vlot en goed, dat we vrijdag al op tijd de terugreis konden aanvaarden.
Kortom, we mochten met Ezra en Nehemia ervaren, dat de goede hand van Israëls God over ons was. Dat we met elkaar echt een gemeenschap vormden, mochten we ook ervaren door het feit dat enkele Groningers het groenwerk in Winschoten afmaakten, dat nog net niet klaargekomen was.

Alle eer aan Hem , (die Israël zal verlossen uit al zijn benauwdheden) voor het feit dat we dit met elkaar mochten doen. Ook u, die dit leest, danken we hartelijk, dat u meewerkt met uw bijdragen en gebeden.

PIET LUIJTEN

Voor de werkweek en

na de werkweek.

MIDDELBARE SCHOLIEREN SCHILDEREN IN LEKKERKERK

Er werd begin 2012 een verzoek bij de werkgroep gedaan door een docent van het Driestar College in Lekkerkerk. In het kader van een CKV-project (Cultuur en Kunstzinnige Vorming) wilde hij met z'n leerlingen de kleine joodse begraafplaats in Lekkerkerk opknappen. Na overleg met dhr. Gans (consulent van het Ned. Isr. Kerkgenootschap) heeft Ad Gaakeer de leiding van dit project op zich genomen.

Het Driestar College

In het najaar van 2012 zijn de stenen schoongespoten en op woensdag 8 mei 2013 heb ik samen met Ad leiding gegeven aan het schilderwerk. Leerlingen van klas 3c hebben de letters op de zes matseiwot (grafstenen), die zich op de kleine joodse begraafplaats aldaar bevinden, mooi zwart geschilderd. Ook werd er nog een houten toegangshekje van een nieuwe laag beits voorzien. Het was een geheel nieuwe ervaring voor deze jongelui: samen hardop het gebed bidden wanneer je 30 dagen niet op de begraafplaats bent geweest, de jongens een keppel óf pet op en het Hebreeuws op de stenen. Het schilderen deden ze met veel enthousiasme. Een voorbijganger zei, "Ik krijg hier kippenvel van. De rust en de liefde waarmee die jongeren bezig zijn, doet me wat. De begraafplaats komt weer helemaal tot leven".
We hopen dat deze ervaring voor hen tot zegen zal zijn.

NEL OOIJEN-LUIJTEN

VERSPREIDING RUSSISCHE VERTALING IN ISRAËL

"Erg goed, heel erg goed! Wanneer komt u weer?" Dit was de reactie van mevrouw Gita Kaufman tijdens de ontmoeting met Holocaust-overlevenden in Kirjat Motzkin, op de laatste dag dat wij in Israël waren. Tot tranen toe bewogen hadden de 15 aanwezigen hun vreugde en dankbaarheid uitgesproken over de medewerkers aan het begraafplaatsenwerk van de Stichting Boete en Verzoening. Sterke uitdrukkingen werden gebruikt, zoals: "Het zijn mensen van goud!" "Heilige mensen zijn het," zei een ander en: "U bent goede vrienden die ons door God gestuurd worden!"

Het doel van de reis in april 2013 was om persoonlijk het boekje met de Russische vertaling van 'Een Spijker aan de Brug' aan te bieden aan Russisch sprekende Joden in Israël. Dit met de bedoeling hen troost te brengen in hun gevoel van verlatenheid, en het doel van de Stichting

daarbij duidelijk te laten overkomen, namelijk onze verootmoediging en onze betrokkenheid te tonen.

Vlak voor ons vertrek naar Israël was er ook een uitnodiging gekomen voor een bijeenkomst van Joodse Sowjet-geleerden, die na het uiteenvallen van de Sovjet Unie op *alija* (emigratie) naar Israël waren gegaan. Voorafgaande aan deze ontmoeting schreef ik een A4-tje dat onze bewogenheid met deze Joden en onze verootmoediging als christenen nadrukkelijk weergaf, om er zeker van te zijn, dat deze boodschap bij de Russisch sprekende joodse mensen over zou komen. Eén van de aanwezigen sprak Engels, en deze kon me daaruit goed vertalen. Ik had me ingesteld op 40 kritisch kijkende en mijn woorden wegende geleerden.

Tot mijn verrassing waren het er 50, en was de sfeer heel gemoedelijk. Ik werd herhaaldelijk door applaus onderbroken. Onze bedoeling van Stichting Boete en Verzoening bleek heel goed over te komen. In het nagesprek kwamen flink wat emoties los, en daarbij ook dankbaarheid dat christenen zich zo betrokken toonden op hun leven. Ze namen een paar honderd boekjes van me mee, om ze uit te delen aan kennissen en lotgenoten.

Kees met een van de Russische geleerden

De volgende dag reden we naar Lochamei HaGettaot (letterlijk: strijders van de getto's), een kibboets die gesticht werd door de overlevenden van de strijd tegen de Duitsers in het getto van Warschau.

Daar, ten noorden van Haifa, zou vanuit heel Israël de grote bijeenkomst zijn van de leiders van plaatselijke verenigingen van Russisch sprekende Holocaust slachtoffers.

Een deel van de aanwezigen in de conferentiezaal van Lochamei HaGettaot

Deze conferentie werd gehouden in het museum van de kibboets, waar ook heel wat materiaal uit de oorlogstijd in Nederland was opgehangen. Aangezien hier één van de aanwezigen, mevrouw Ruth Wekstein, Duits kon verstaan en mij zo kon vertalen, sprak ik dit keer in het Duits.

Voor de vuist weg sprekend ging me dit wat gemakkelijker af dan de dag tevoren in het Engels. De toespraak werd nog vaker onderbroken door applaus dan in Jeruzalem. Ik raakte daardoor soms bijna van de wijs.

Kees en Pieternel bieden mw. Frenkel het boekje aan.

Onder de aanwezigen was ook de Russische consul in Israël; hij heeft daarbij nog het woord gevoerd. Ik heb hem een boekje aangeboden en kort met hem gesproken.
Eveneens was mevrouw Rina Frenkel aanwezig. Zij is lid van de Knesset voor "Yesh Atid" en vertegenwoordigt de Knesset aangaande Russische Zaken. Ik vond het wijs om ook haar een boekje aan te bieden.

We hadden voor de aanwezigen vele tientallen tasjes met elk 10 à 20 boekjes klaar staan. Zij namen er honderden van mee. Mevrouw Kaufman, die de dag leidde, zei dat het bestuur graag de overige boekjes zou willen meenemen om ze aan andere Russisch sprekende Holocaust-overlevenden uit te delen. Daarmee hadden voor zover ik wist alle Russische boekjes hun bestemming gevonden!
Mevrouw Ruth Wetstein, die mij op de bijeenkomst in Lochamei HaGettaot vertaald had, nodigde mij uit om de week daarop ook voor haar groep in Kirjat Motzkin te komen spreken. Ook de groepleidster Ivgenia Dereviani uit Hadera kwam met een dergelijk voorstel. De volgende dag in Beitar Illit bij Jeruzalem maakte ik ’s avonds met onze gastheer Yossi de sabbatsavonddienst mee van zijn ultra-orthodoxe gemeente. Daarna bood ik de rabbijn het boekje aan met onze Verklaring van Verootmoediging. Die las hij heel belangstellend door, en reageerde instemmend.

Vanuit het Sabra-huis in Afula hadden we een prachtig uitzicht op de vlakte van Jisreël. Het bleek in alle opzichten een ideaal gastadres te zijn. De gasten zijn daar bijeen als in één grote familie. Het verdient zeker aanbeveling voor alle Israël-bezoekers. Van daaruit bezochten we de groep Holocaust-overlevenden in Hadera en in Kirjat Motzkin, ten noorden van Haifa. Men vroeg: “Hoeveel mensen helpen al dat werk mee betalen?” “Wat u allemaal zegt en geschreven hebt, werkt zó genezend op mij,” zei weer een ander. Mevrouw Kaufman sprak heel lovend over het boekje, en ze legde haar hand tegen mijn wang als een teken dat zij en haar mede-Holocaust overlevenden de verootmoediging van de Nederlandse christenen had aanvaard.

KEES SYBRANDI

BIJEENKOMST OVER SLAVERNIJ IN TWEEDE KAMER 27 JUNI

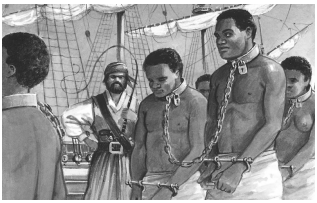

In het kader van de viering van 150 jaar afschaffing slavernij op 1 juli 2013, heeft de ChristenUnie op 27 juni jl. een Rondetafelgesprek in het Tweede Kamergebouw georganiseerd voor geïnteresseerden en een aantal prominente voorvechters voor de erkenning van het slavernijverleden. Zo waren de verschillende fractievoorzitters van politieke partijen uitgenodigd, en de woordvoerders Koninkrijksrelaties, historici, jongerenorganisaties welke affiniteit hebben met dit onderwerp, een jeugdpsychiater, en de voorzitter van het Landelijk Platform Slavernijverleden.

Ook onze stichting was uitgenodigd vanwege onze vele reizen naar landen waar nu de nazaten van slaven wonen. Over één van die reizen, namelijk naar het Binnenland van Suriname in 2006, is een boekje geschreven (Mek' den Sabi!), dat ook de verootmoediging van Nederlandse christenen over ons aandeel in de slavernij weergeeft.

Het Rondetafelgesprek in de Tweede Kamer

Kamervoorzitter Van Miltenburg verrichtte de opening van het Rondetafelgesprek. Zij gaf aan dat dit een mooie en bijzondere stap is in de toekomst. *"Het bespreekbaar maken van 150 jaar afschaffing slavernij geeft ook meteen aan, dat door dit verleden niet zomaar een streep kan worden getrokken."* Zij gaf daarmee het belang aan om dit verleden dan ook te erkennen.

Kees Sybrandi deelt boekjes uit

Arie Slob, fractievoorzitter van de ChristenUnie en tevens gastheer, gaf aan dat het goed is om de discussie/het gesprek omtrent het slavernijverleden in de Tweede Kamer aan te gaan, omdat de politiek een belangrijke rol heeft gespeeld tijdens de slavernij.

Alle vertegenwoordigers van de genodigde organisaties kregen het woord. De meeste sprekers waren van mening dat er door de regering een formeel Nederlands excuus dient te komen voor de slavernij.

Markant was de arts Helberg, kinder- en jeugdpsychiater en voorzitter van de Stichting Overlegorgaan van Caribische Nederlanders.
Enerzijds schetste hij het syndroom dat het gehele zelfbeeld van een groot deel van de nazaten van de slaven is beschadigd. In de opvoeding van deze nazaten vind je de sporen terug. Anderzijds houdt de maatschappij dit ook in stand door onder andere discriminatie en het superieur denken.

Onze stichting was de enige organisatie vanuit een christelijke achtergrond. Ds. Kees Sybrandi vertelde dat wij al jarenlang christenen in Nederland oproepen om de schuld, die Nederlanders hebben t.o.v. volken die o.a. door koloniale activiteiten in het verleden onrecht hebben geleden, te erkennen en dat met daden te onderstrepen.
Zo zijn er sinds 1996 door mensen van 'Boete en Verzoening' vele verzoeningsreizen gemaakt naar Afrika, Amerika en Suriname om vergeving te vragen aan de nazaten van slaven. Kees Sybrandi benadrukte dat de Nederlandse bijdrage aan de slavernij, en de schuld aan de slechte behandeling van de slaven, erkend moet worden, en ook beter bekend gemaakt moet worden aan de jeugd van ons land. Aangezien verreweg de meesten van de aanwezigen geen band met het christelijk geloof leken te hebben, haalden zij bij het onderwerp van 'het vergeving vragen' de wenkbrauwen op. Kees wees er op, dat Jezus benadrukte, dat indien onze medemens iets tegen ons heeft, wij onze fouten met hem in orde moeten maken.

Ook Harriët Tamminga kon over B&V vertellen tijdens het Rondetafelgesprek

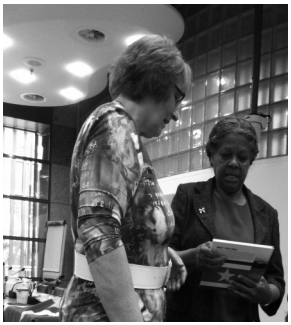

Voor en na de bijeenkomst deelde onze delegatie pakketjes uit, met daarin het boekje "Mek' den Sabi!" en verdere informatie over Boete & Verzoening.

Net thuisgekomen kreeg Kees een brief per email, die geschreven was toen hij nog in de trein naar huis zat. Deze luidde:
"*Dag meneer Sybrandi, dank u wel voor het mooie pakket dat u me zojuist heeft gegeven.*
Wat een ontroerend boek, dat een schijnbaar verre geschiedenis weer terughaalt naar menselijke proporties. Dank ook voor uw unieke bijdrage aan vandaag. Het was heel bijzonder naar uw verhaal te luisteren."

KEES SYBRANDI

ZWARTE PIET

Alle commotie rondom zwarte piet doet ons terugdenken aan 1 juli jl. toen de Raad van Kerken kwam met een openbare schuldbelijdenis t.a.v. ons slavernijverleden. Ook de hoopvolle uitspraak van Minister Asscher in de

Kamer over de erkenning van de schuld van de slavernij heeft ons zeer goed gedaan. (zie link:
http://www.refdag.nl/opinie/politiek_moet_vergeving_vragen_over_slavernijverleden_1_751450

Lettend op de ontwikkelingen rondom deze zaak, kunnen we ons niet aan de indruk onttrekken, dat de heftigheid hiervan te maken zou kunnen hebben met dezelfde gevoelens van pijn en afwijzing als we ervoeren bij onze bezoeken aan Suriname en Curaçao en bij de herdenking van de slavernij.

Daarom willen wij u vragen om met ons mee te bidden:

- dat Nederlanders bereid zullen zijn de pijn te erkennen van een andere bevolkingsgroep en die pijn onder ogen te zien;
- dat zij (nakomelingen van slaven) wegen mogen vinden om door hun processen van verwerking (met alle uitingen van boosheid en verdriet) heen te komen zodat zij tot bevrijding en bloei en genezing en verzoening mogen komen;
- dat burgemeesters en rechters (alle overheden) wijsheid mogen ontvangen om hiermee begripvol om te gaan en navenant te handelen;
- dat als er diepere wortels achter deze zaak schuilgaan, de Heer deze in ons volk zal blootleggen en er openbaring over zal geven.

17e-eeuwse dames met zwart slaafje

En laten wij danken:

- dat zij blijkbaar nu hun boosheid durven te uiten en voor hun eigen identiteit durven op te komen;
- dat er onbedoeld ineens veel meer aandacht is gekomen voor de pijn van een andere bevolkingsgroep, nl. de Papoea's.

PIET LUIJTEN

GEBEDSDAGEN

Elk jaar proberen we een drietal zaterdagen in te plannen als gebedsdagen voor het werk van B&V in al zijn geledingen.
Voor het komende jaar staan de volgende zaterdagen gepland:
18 januari en 03 mei bij Piet en Leunie van ’t Hoog (De Vree 30 te Wapenveld) en 25 oktober in Dordrecht (locatie nog niet bekend).
Als ook u wilt komen, zou u zich dan willen aanmelden bij Aafke Stoppels (a.stoppels@filternet.nl).
U kunt haar ook bellen als u meer informatie wenst: tel. 050 – 3127251.

ANBI, STATUTEN EN IBAN

Zoals in het laatste Jaarverslag al was aangekondigd, is de naam van onze Stichting afgelopen zomer officieel gewijzigd in 'Stichting Boete en Verzoening m.b.t. Israël en anderen'. De vermelding van 'Ismaël' is weggelaten omdat de Stichting in de praktijk geen specifieke werkgroep o.i.d. voor moslims heeft en de oude statuten dat wel vermeldden.

Aan alle voorwaarden om de ANBI-toekenning te mogen behouden is daarmee voldaan, wat vervolgens ook officieel door de Belastingdienst schriftelijk is bevestigd. Op onze website www.boete-verzoening.nl kunt u de nieuwe statuten en het beleidsplan vinden.

Algemeen Nut Beogende Instelling
ANBI

Een andere wijziging die binnenkort ingaat is de overgang naar andere bankrekeningnummers. Elke bankrekening in Europa wordt voorafgegaan door een landaanduiding en vermelding van de bank zelf. In Nederland bestaat het nieuwe rekeningnummer uit 18 cijfers en letters: de landcode, de banknaam met een controlegetal en een aanvulling met nullen van het 'oude' rekeningnummer. Vanaf februari 2014 kan alleen nog via IBAN rekeningnummers geld overgeschreven worden. Uw eigen IBAN-nummer wordt al geruime tijd op uw bankafschriften vermeld.

De uitgebreide banknummers van onze Stichting kunt u vinden op de voorkant van deze Nieuwsbrief. Door de overgang naar IBAN waren ook nieuwe acceptgiro's nodig, omdat binnenkort de acceptgiro's met het 'korte' rekeningnummer niet meer verwerkt worden
Mocht u een gift willen overmaken, wilt u dan s.v.p. de bijgevoegde (nieuwe IBAN)-acceptgiro gebruiken (en daar ook uw eigen naam en adres op invullen s.v.p.)?

Voor een gift aan het **boekenfonds** (t.b.v. vertalingen van 'Een spijker aan de brug') s.v.p. uw gift laten eindigen op **75** cent, bijv. € 25,75 en giften voor de nieuwe werkweek (in 2014 in de omgeving van Tiel) laten eindigen op 14 cent. Ronde bedragen worden als algemene gift geboekt.

Alvast hartelijk dank!

HARRIËT TAMMINGA